

ÖZÖNNÖVÉNYEK

FÁK, CSERJÉK

Özönnyvényeknek nevezzük azokat a nem őshonos fajokat, melyek gyorsan szaporodva, nagy tömegben, nagy területeket képesek meghódítani. Terjedésük a biológiai sokféleséget veszélyeztető tényezők közül az egyik legjelentősebb. Szinte korlátlan terhérdításkul kiszorítják az őshonos fajokat és ezzel az érintett élőhelyek

átalakulását, leromlását okozzák. A természetvédelmi kár mellett egészségügyi problémákat is előidézhetnek. Éppen ezért az újabb fajok behurcolását meg kell akadályozni, és a már betelepült fajok visszaszorításáról gondoskodni kell. Mára a természetvédelem kiemelt feladatává vált az ellenük való védekezés.

MIRIGYES BÁLVÁNYFA (*Ailanthus altissima*) KÉLET-ÁZSIA
Az egyik legveszélyesebb inváziós faj. Terhődésére száraz élőhelyeken drasztikus méretet ér el, de egyre gyakoribb sűrű termőhelyeken is. Árnyéktűrésével, szélálló jellegével és nagy mennyiségű avartalával az élőhelyeket átalakítja. Szélesleire intenzív sarjadtással reagál, ezért vegyszer nélkül kárthatatlan. Síkeres írtása a sarjak permetezésével, injektálással és a törzs kénesevel oldható meg.

KESKENYLEVELŰ EZÜSTFA (*Elaeagnus angustifolia*) ÁZSIA
Terjedésével leginkább gyepekben okoz problémát, ahol nitrogénhiányt képes-e és árnyással az élőhelyek átalakulását idézi elő. Írtását nehezíti a mechanikai szűrésel követő intenzív sarjadtása, mely ellen a leghatékonyabb módszer a fa kivágása után a világslap azonnali vegyszeres kezelése. Eredményesen írható a sarjak permetezésével, a törzs sebzését követő kénesevel és injektálással is.

CSERJÉS GYALOGAKÁC (*Amorpha fruticosa*) ÉSZK-AMERIKA
Fényben gazdag árteri élőhelyeken tömegesen fordul elő. Árteri előretérte az árteri gyepprogessziós visszacsorulás, és az árteri erdők faültetvényeké alakítja. Írtását nehezíti nagy magrostólósága és sarjadtólósága. Az ellene való védekezés elsősorban mechanikai módszerekkel történik. A szarvarmarha szívesen legeli zöld hajtásait, de az élőhely szárazsága után kaszálható is.

ZÖLD JUHÁR (*Acer negundo*) ÉSZK-AMERIKA
Természetvédelmi problémát leginkább az árteri élőhelyek jelentős mértékű átalakulásával okoz. Nagymennyiségű termést ér el, és töröli is jól sarjad. Írtása mechanikai módszerekkel nehezen kivethető. Leghatékonyabban a sarjak és fiatal egyedek permetezésével, illetve a törzs injektálásával vagy kénesevel szorítható vissza. Fiatal egyedek kézzel könnyen kihúzhatók.

KÉSEI MEGGY (*Prunus serotina*) ÉSZK-AMERIKA
Terhődésére elsősorban homokvidékeinken erősebben figyelhető meg. Nagymennyiségű termést ér el, melyet leginkább madarak terjesztnek, így nagy tavolságra is eljut. Töröli jól sarjad, ezért kivágása nem okozza a pusztulást. Vegyszer nélkül a fiatal egyedek kihúzásával és a kéreg gyűrítéssel szorítható vissza. Vegyszeres írtására permetezésel, a törzs injektálásával vagy kénesevel történik.

AMERIKAÍ KÓRIS (*Fraxinus pennsylvanica*) ÉSZK-AMERIKA
Folyókán mentén országsszerte általánosan elterjedt, árteri erdőkben a cserje- és gyeppusztát átalakulást idézi elő. Rendbenes és bővebben terem, termést el is szór. Írtását hatékonyan terjeszt. Töröli jól sarjad, így kivágása után ismét megtelepedés veszélyes. Vegyszeres írtása a faszárjak körében elterjedt alkalmazott permetezésel és injektálásal sikeresen végezhető.

NYUGATI OSTORFA (*Celtis occidentalis*) ÉSZK-AMERIKA
Invasziós terjedése napjainkban válik egyre nyilvánvalóbbá. Elsősorban homok erdőkben találkoztathatunk vele, ahol gyakran homogénen borítja a cserje- és gyeppusztát. Bőségesen terem, termést madarak és kismacskák egyaránt terjesztik. Töröli jól sarjad, ezért mechanikai úton nehezen írható. Vegyszeresen a sarjak permetezésével, a törzs injektálásával vagy kénesevel visszacsorítható.

FEHÉR AKÁC (*Robinia pseudoacacia*) ÉSZK-AMERIKA
Intenzív sarjadtása és sokáig csírázóképes magjai miatt igen nehéz visszacsorítani. Termőhelyét, nitrogénhiányt képesége által átalakítja, alatta félénk gyomok élnek meg. Visszacsorítása vegyszeres kezeléssel (permetezés, kénés, injektálás) a leghatékonyabb, de a kártalanításhoz vegyszermentes módszerek (kivágást követően a sarjak rendszeres levetése vagy legeltetése) is sikeresek.

KÖZÖNSÉGES ORGONA (*Syringa vulgaris*) BALKÁN, ÉLŐ-ÁZSIA
A kertekből jól ismert díszcserje kivadulva agresszíven terjeszkedik. Problémát homokvidékeinken és közönségesen száraz élőhelyeken okoz. Rendkívül jól sarjad, így kivágása után több éven keresztül véget ér, rendszeres beavatkozással gyérül. Mechanikai úton a sarjak legeltetésével visszacsorítható. Vegyszeres kezelése a lomb permetezésével, vagy a világslapok kezelésével valósítható meg.